

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий Інститут мистецтв

Кафедра виконавського мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВОКАЛЬНИЙ АНСАМБЛЬ

Першого (бакалаврського) рівня

Освітня програма – «СОЛЬНИЙ СПІВ»

Спеціальність **025 Музичне мистецтво**

Галузь знань **02 Культура і мистецтво**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 5 від “30” січня 2024р.

м. Івано-Франківськ – 2024р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Вокальний ансамбль
Викладач (і)	Конвалюк У. В., кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри виконавського мистецтва
Контактний телефон викладача	0660398130
E-mail викладача	uliana.konvaliuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	6 кредити ЄКТС, 270 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку занять зі студентами

2. Анотація до навчальної дисципліни

Дисципліна «Вокальний ансамбль» є складовою частиною професійної підготовки студента, як майбутнього диригента, керівника вокальних ансамблевих колективів. Курс передбачає розвиток навиків ансамблевого співу в об'ємі необхідному студентам для практичної діяльності в якості ансамблевих виконавців. При вивченні даного предмету перед студентами ставляться творчі завдання, пов'язані з розкриттям ідейно-художнього змісту та виявленням особливостей стилю музичних творів для вокального ансамблю.

Зміст дисципліни полягає у ознайомленні майбутніх фахівців з науково-теоретичними основами ансамблевого співу як виду мистецтва, його науковим підґрунтям; систематизації знань, удосконалення практичних вокальних навичок набутих в курсі вокального ансамблю; прищепленні навичок до самостійної роботи з фаховою літературою, орієнтації в ній, а також формуванні навичок до вивчення навчально-художнього репертуару вокальних ансамблів; формуванню широкого художнього музичного світогляду майбутнього виконавця; вихованні вміння самостійно мислити, критично аналізувати та інтерпретувати музичні твори; визначати методи самостійної роботи студентів над навчально-методичними матеріалами спеціальних дисциплін; навчити студентів складанню та виконанню практичних завдань.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Вокальний ансамбль у студентів ОР «бакалавр» спеціальності 025 Музичне мистецтво (Хорове диригування) спрямований на формування професійно-особистісних якостей, необхідних майбутньому диригенту, узагальнення та систематизацію професійних знань та навичок студентів; розвиток уміння застосовувати набуті знання в умовах реального процесу навчання і виховання учнів.

Мета викладання дисципліни.

- виховати естетично розвинуту особистість;
- підготувати студента до організації і здійснення вокально-хорової діяльності у (професійних, аматорських ,дитячих) колективах;
- закласти ті основи, які необхідні диригенту , вчителю-музиканту для його подальшої

- самоосвіти, удосконалення навичок вокально-хорової роботи;
- сприяти більш інтенсивному і свідомому засвоєнню профільюючих дисциплін факультету: хорового класу, диригування, методики роботи з хоровими колективами.

Завдання курсу: виховання почуття відповідальності перед виконавськими партнерами, вимогливості до себе, виконавчої дисципліни; формування виконавських технічних навичок при співі в унісон та у багатоголосному співі; прагнення до рівної сили звучання голосів та однакового тембрового забарвлення; прагнення чіткої інтонаційної єдності; прагнення динамічної, ритмічної єдності, чіткості, технічності виконання; навчитись однаково правильно розподіляти дихання, фразування; слідкувати за темповими відхиленнями; виховувати навички самостійного розучування своєї партії, уміння сприймати, слухати свою партію в загальній гармонії звучання та вести її у співвідношенні з художнім задумом; розвивати почуття ансамблю, вміння досягати творчої єдності в процесі спільного виконання музичного твору та вирішувати художньо-музичні завдання разом з іншими учасниками ансамблю.

Вокальний ансамбль проходить з II-го до III-го семестру і є творчою, навчальною та практичною лабораторією, де студенти вчать навикам співу, організації та проведення занять з мистецькими колективами малих вокальних форм.

4. Програмні компетентності та результати навчання

4. Результати навчання (компетентності)

У результаті вивчення курсу «Вокальний ансамбль» у студентів мають бути сформовані такі фахові та загальні **компетентності**:

- Здатність учитися;
- Здатність до критики й самокритики;
- Креативність, здатність до системного мислення;
- Адаптивність і комунікабельність;
- Наполегливість у досягненні мети;
- Турбота про якість виконуваної роботи;
- Толерантність.
- Здатність до письмової й усної комунікації рідною мовою;
- Розуміння цілісного рішення об'єкту на основі емоційно-чуттєвого сприйняття музичної форми;
- Володіння методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації предмету діяльності;
- Застосування основних методів аналізу й оцінки стану об'єктів предметів діяльності;
- Застосовування професійно-профільованих знань у репетиційній, концертній, педагогічній роботі;
- Використання нормативних документів в концертній, диригентській та навчально-педагогічній, науково-дослідницькій, музикознавчій роботі;
- Знання основних шляхів пошуку виконавських засобів втілення художнього образу у виконавській, музично-педагогічній діяльності;
- Використання професійно-профільованих знань у виконавській, педагогічній, науково-дослідницькій, музикознавчій діяльності;
- Використання теоретичних знань та володіння музичним матеріалом різних епох для виконавської, педагогічної, науково-дослідницької, музикознавчої роботи;
- Використання знань, умінь і навичок зі спеціалізованих професійних дисциплін в процесі вирішення практичних завдань.

- Здатність до самостійного пошуку музичного матеріалу в мережі Інтернет, репертуарних збірках, навчально-методичних посібниках;
- Спроможність застосовувати на практиці знань з основ хорового аранжування

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
Вокальний ансамбль	270
Самостійна робота	

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
III-VI	025 Музичне мистецтво	Бакалавр, другий та третій	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
1. Елементарні навички ансамблевого співу.		Практичні заняття	
2. Вокальна робота в ансамблі.		Практичні заняття	
3. Критерії звучання ансамблевих голосів.		Практичні заняття	
4. Аналіз звучання ансамблевих партій.		Практичні заняття	

5. Опанування нескладних ансамблевих творів гомофонно-гармонічного складу.		Практичні заняття	
6. Практичне засвоєння навичок закономірностей чистоти інтонування, динамічного та темпо-ритмічного руху в процесі виконання ансамблевих творів.		Практичні заняття	

Змістовий модуль 2. Вокально-ансамблева робота

7. Опанування ансамблевих творів із різними фактурними викладами.		Практичні заняття	
8. Оволодіння навиками виконання сучасної музики.		Практичні заняття	
9. Особливості художнього творення в процесі репетиційної роботи ансамблю та концертних виступів		Практичні заняття	
10. Опанування ансамблевих творів, написаних для мішаного складу ансамблю.		Практичні заняття	
11. Синтез слова і музики у формуванні художнього образу виконуваного ансамблевого твору.		Практичні заняття	
12. Опанування творів, написаних для багатоголосних складів ансамблю		Практичні заняття	

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Загальна система оцінювання курсу є уніфікованою та здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатській національній університет імені Василя Стефаника та Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів. Оцінювання курсу здійснюється з урахуванням усіх видів навчальної роботи за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС. Поточний контроль та оцінювання проводиться безпосередньо викладачем. Періодичний та семестровий контроль проводиться з метою визначення успішності розвитку бакалавра та засвоєння ними

	навчальної програми на певному етапі навчання. : Форма контролю залік Критерії оцінювання: «ВІДМІННО» (90 – 100 балів) виставляється бакалавру, який: Вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні завдання, самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, показує оригінальний підхід у викладенні основних тем, має конкретні позитивні результати самостійної науково-пошукової діяльності. «ДОБРЕ» (70 – 89 балів) виставляється бакалавру, який: Вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці, узгальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях та формуванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці за зразком, самостійно виконує практичні завдання передбачені програмою. «ЗАДОВІЛЬНО» (50 – 69 балів) виставляється бакалавру, який: Володіє навчальним матеріалом поверхнево фрагментарно, знайомий з основними поняттями навчального матеріалу, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання, невпевнено оперує знаннями будови та художньо-виражальних особливостей інструментів. «НЕЗАДОВІЛЬНО» (25 – 49 балів) виставляється бакалавру, який: Має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу, під час відповіді допускаються суттєві помилки. «НЕЗАДОВІЛЬНО» (0 – 24 балів) виставляється бакалавру, який: не володіє навчальним матеріалом, виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.
Вимоги до письмових робіт	Навчальна дисципліна передбачає написання індивідуальних письмових завдань із опрацювання обов'язкової та додаткової літератури, а також аналізу. Письмові завдання оцінюються відповідно до робочих програм та положення про організацію самостійної роботи студентів кафедри виконавського мистецтва спеціальності 025 «Музичне мистецтво»
Семінарські заняття	
Умови допуску до підсумкового контролю	Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня знань та готовність студента до виконання поставлених професійних завдань. Форми поточного контролю: здача ансамблевих партій програми, участь у концертах, колоквиум. Підсумковий контроль (іспит) проводиться після завершення VI навчального семестру як результат вивчення навчального курсу.

	Оцінювання курсу здійснюється з урахуванням усіх видів навчальної роботи за 100-бальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.
Підсумковий контроль	<i>Залік</i>

7. Політика навчальної дисципліни

Згідно з вимогами ОП студенти повинні оволодіти обсягом теоретичних знань та практичних навиків з предмету: <u>Знати:</u>   - типи і види вокальних ансамблів - будову голосового апарату; - співоче дихання і опора; - класифікацію і характеристику голосів; - вокально-інтонаційну основу ансамблю; - закономірності мистецтва ансамблевого співу, особливостей цього виду виконавства і можливостей його виховного і навчального впливу на особистість і колектив; - специфіку колективу: вікові особливості і вокально-технічні можливості різних складів вокального ансамблю, психологічні основи формування навичок музичного сприйняття і відтворення; <u>Вміти:</u>   - оволодіти елементарними навичками ансамблевого співу - вільно аналізувати вокально-ансамблевий твір, виявляючи закономірності образного змісту і його втілення в усьому комплексі формоутворюючих і виражальних засобів; - визначати основні риси стилю творчості композитора і поета, їх зв'язки з своєю епохою, з національними традиціями; - активно використовувати синтетичні музично-дидактичні навички, що характерні злиттям мовних, вокальних, інструментальних та диригентських впливів; - проводити цілісний аналіз музичної драматургії твору і його вокально-інтонаційний аналіз.
Освітній процес здійснюється згідно графіку навчального процесу.   Студенти університету, які не виконали індивідуальний навчальний план семестру з однієї, двох або трьох дисциплін і при семестровому контролі отримали оцінку «незараховано» чи «незадовільно» (FX або F) мають право (за особистим бажанням) на повторне проходження навчальної дисципліни, вивчення якої може бути перенесене на наступний навчальний період, що регулюється Положенням про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS (№ 18 від 2.02. 2016 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.), яке регламентує процедуру повторного вивчення навчальної дисципліни, тобто ліквідації академічної заборгованості   https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/povtorne-vuvchennia_nove.pdf
Неформальна освіта регулюються Положенням про визнання результатів навчання,

здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.) Стефаника

<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

Рекомендовані платформи:

Платформа CourseraforCampus;

сучасний студентський простір Paragraph (на базі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника);

Erasmus+UA

8. Рекомендована література

1. Вишнеvsька С. В. Основні принципи формування навичок вокальноансамблевого виконавства : методичні рекомендації до дисципліни «Вокальний ансамбль» для студентів вищих музичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації напpямy підготовки «Музичне мистецтво». Івано-Франківськ: «ПП-арт», 2014. 54 с.
2. Вишнеvsька С. В. Формування вокально-виконавського стилю різнофахових спеціалістів : методичні рекомендації по постановці голосу для студентів I-V курсів музичного факультету. Івано-Франківськ, 2012. 55 с.
3. Прохорова Л. Українська естрадна вокальна школа : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів культури і мистецтв III-IV рівнів акредитації. Вид. 2-е. Вінниця : Нова книга, 2006. 384 с.
4. Конвалюк У.В. Теоретичні засади персонології вокального мистецтва естради. Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку : наук. зб. Вип. 31 «Культурологія. Рівне, 2019. С. 108–115
5. Долчук Р. Хрестоматія духовної музики. Вид. Прикарпатський нац. університет, 2011. 307 с.
6. Лятошинський Б. Обробки українських народних пісень. для хору без супроводу. Випуск II. К.: Музична Україна, 1974. 90 с.
7. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Київ: Знання, 2012. 486с.
8. Лозова В. І. Етика науковця. Педагогіка та психологія. 2011. Вип. 40(2). С. 47– 51.
9. Смельянов В.В. Розвиток голосу. Координація та тренаж. СПб.: Лань, 2007. 144 с
10. Конвалюк У.В. Михайло Хома: Трансформація образу-від трікстера- до співака академічного плану. УДК 792.7: 7.071.2: 929 (477)
DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/54-1-18>
11. Конвалюк У.В. COMING OF AGE NOVELS IN THE ERA OF “NEW SINCERITY”: TRAUMA AND PERSONALITY DEVELOPMENT OF A TEENAGER (BASED ON THE NOVELS “BLACK SWAN GREEN” BY D. MITCHELL AND “TIME TO SPEAK” BY K. KLIMOVSKY)

AD ALTA Journal of Interdisciplinary Research № 12 issue 1 special XXVII 2022. С72-76.

12. Ортинський В. Педагогіка вищої школи. 2019. 472 с.
13. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посібник / за ред. А. Є. Конверського. Київ: Центр учбової літератури, 2010. С. 5–105.
14. Педагогіка вищої школи : Робоча програма навчальної дисципліни / Н. В. Коваленко. Суми : ФОП Цьома С.П., 2017. 79 с. URL : <https://repository.sspu.sumy.ua/bitstream/.pdf>
15. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник / З.Н. Курлянд, Р.І. Хмелюк, А.В. Семенова та ін.; за ред. З.Н. Курлянд. [3-тє вид., перероб. і доп]. Київ: Знання, 2007. 495 с.
16. Конвалюк У. В. Социокультурная среда Буковины как фактор развития украинской песенной эстрады 60-90-х годов XX века. *European Journal of Humanities and Social Sciences, Premier Publishings.r.o. Vienna.* 2, 2018. P. 26–34.
17. Конвалюк У. В. Типологія творчих особистостей української пісенної естради. Українська музика. Львів, 2018. № 2. С. 76–82.
18. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. Київ : «Академвидав», 2006. 352 с. URL : <http://distance.dnu.dp.ua/ukr/nmmateriali/documents/pedagogikavsh.pdf>
19. Конвалюк У. Харизма особистості Андрія Кузьменка. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: мистецтвознавство. Тернопіль, 2018. № 1 (38). С. 47–57.
20. Конвалюк У. В. Трансформації фольклору у творчості сучасних українських естрадних співачок. Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку : наук. зб. Вип. 22 / упоряд. і наук. ред. В. Г. Виткалов ; ред. кол.: Ю. П. Богуцький, С. В. Виткалов, Волков С. М. та ін. Рівне : РДГУ, 2016. С. 204–210.

Допоміжна

1. Педагогічна практика студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» / Т.К. Завгородня, Л.М. Прокопів, І.В. Стражнікова. Івано-Франківськ, 2013. 60 с.
2. Конвалюк У.В. Постаць Софії Ротару у дзеркалі російської публіцистики. Музичне мистецтво ХХІ століття: історія, теорія, практика: збірник наукових праць інституту музичного мистецтва Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І. Франка. Вип.4. Дрогобич-Кельце-Каунас-Алмати: Посвіт, 2018. С. 345–351.
3. Конвалюк У.В. Верка Сердючка – трікстер сучасної соціокультурної реальності України. WorldScience. Warsaw: RSGlobalSp. zO.O., 2018. № 8(36), Vol. 3. P. 66–71.
4. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник.

Київ:Центр учбової літератури,2007.URL:
http://dmeti.dp.ua/file/kdoczn_10892.pdf

5. Стеченко Д. М. Методологія наукових досліджень : Підручник. Київ: Знання, 2007. 317 с.
6. Цехмістова Г. С. Основи наукових досліджень : Навчальний посібник. Київ:Слово,2004.240с.URL :
<http://www.imath.kiev.ua/~golub/ref/tsekhmistrova.pdf>

Орієнтовний репертуар для практичних занять з дисципліни «Вокальний ансамбль»:

Білаш О. «Два кольори» (перекладення для вокального ансамблю Т. Пляченко);

Білаш О. «Молдаваночка» (перекладення для вокального ансамблю Т. Пляченко);

Білаш О. «Розійшлись дві стежки» (перекладення для вокального ансамблю Т. Пляченко);

Верменич В. «Чорнобривці» (перекладення для соліста й мішаного вокального ансамблю);

Ешпай А. «Криниці»;

Новіков А. «Ясний місяць»;

Пляченко О. «Дівоча весна»;

Пляченко О. «Чарівниця»;

Пляченко О. «Поклич мене»;

Поклад І. «Чарівна скрипка».

Шамо І. «Три поради»;

Укр. нар. пісня в обр. М. Леонтовича «Над річкою бережком»;

Укр. нар. пісня в обр. М. Леонтовича «Гаю, гаю, зелен розмаю»;

Укр. нар. пісня в обр. М. Леонтовича «Ой у саду голуби гудуть»;

Укр. нар. пісня в обр. М. Леонтовича «Щедрик»;

Укр. нар. пісня в обр. М. Леонтовича «Ясне сонечко усміхається»;

Укр. нар. пісня в обр. Т. Пляченко «Гиля, гиля, сірі гуси»;

Укр. нар. пісня в обр. Т. Пляченко «Дощик накрапає»;

Укр. нар. пісня в обр. Т. Пляченко «Ой там, за лісочком»;

Укр. нар. пісня в обр. Т. Пляченко «Ти до мене не ходи»;

Укр. нар. пісня в обр. Т. Пляченко «Якби мені черевики».

Інформаційні ресурси

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Відомості Верховної Ради. 2014. № 37–38. Ст. 2004 ; поточна ред. – Ред. від 25.09.2020. URL : [https:// zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text32](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text32).

2.Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України URL:
<http://www.mon.gov.ua>.

3. Офіційний сайт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти URL : <http://naqa.gov.ua>

Викладач доцент. Конвалюк У.В.